

Q&A's COVID-19 FUNDEREND ONDERWIJS

Versie 19 november 2021

Wijzigingen ten opzichte van eerdere Q&A's in grijs

Waarom blijven de scholen in het funderend onderwijs open in de huidige situatie?

De scholen kunnen op dit moment verantwoord open blijven in overeenstemming met het laatste OMT-advies. Het heeft de hoogste prioriteit voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren dat zij verantwoord naar school kunnen blijven gaan. We willen bovendien dat leerlingen leervertragingen inlopen, die eerder zijn ontstaan vanwege corona. Zeker voor leerlingen in een kwetsbare positie is dat cruciaal.

Hoe zit het met 1,5 meter in de scholen?

In en rond de school is het niet verplicht voor medewerkers en leerlingen om 1,5 meter afstand te houden, ouders/verzorgers en andere aanwezigen dienen in de school wel 1,5 meter afstand te houden ten opzichte van elkaar en van onderwijspersoneel. Het wordt overigens wel geadviseerd dat onderwijspersoneel onderling daar waar het kan 1,5 meter afstand houdt, zeker buiten school/op het schoolplein. Het staat een school bijvoorbeeld vrij om looproutes in te voeren en afstand te houden in de personeelskamer, maar dit is geen verplichting. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat het advies om 1,5 meter afstand te houden ertoe leidt dat er minder onderwijs op school wordt gegeven.

Wat doet het kabinet om te zorgen dat het verantwoord is om naar school te gaan?

Het is begrijpelijk dat sommige onderwijspersoneelsleden, leerlingen en ouders zich zorgen maken om hun gezondheid, nu de besmettingen in de hele samenleving oplopen. De experts van het OMT zeggen dat scholen verantwoord open kunnen blijven. Veruit de meeste docenten zijn gevaccineerd en de besmettingscijfers onder het onderwijspersoneel zijn lager dan gemiddeld.¹

Om de scholen verantwoord open te laten zijn, is het van groot belang om de geldende voorzorgsmaatregelen te blijven hanteren:

- De **basisregels**: blijf thuis en laat je testen bij klachten, handen wassen, hoesten en niezen in je elleboog, goed ventileren, geen handen schudden en elkaar de ruimte geven.
- De **aangescherpte quarantaineregels**: alle gevaccineerde en ongevacineerde huisgenoten van alle leeftijden moeten in quarantaine als er iemand binnen het huishouden besmet is.
- Voor niet-immune of niet-beschermd leerling en niet-immune of niet-beschermd docent geldt: doe thuis twee keer per week preventief een zelftest. Zelftesten voor leerlingen en medewerkers kunnen worden aangevraagd in de zelftesten-**aanvraagmodule CoTeRo**.

Daarnaast blijft het voor scholen mogelijk om aanvullende voorzorgsmaatregelen te nemen in overleg met de medezeggenschapsraad. Het streven daarbij is wel dat het onderwijs op school zo normaal en volledig mogelijk doorgaat.

Mogen we aanvullende maatregelen nemen, zoals teamvergaderingen alleen online of het beperken van aanwezigheid van ouders op school?

Het staat scholen vrij om in overleg met de medezeggenschapsraad beschermende maatregelen te nemen, bijvoorbeeld door activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven, activiteiten die niet direct gerelateerd zijn aan het geven van onderwijs te annuleren of op een alternatieve manier te organiseren (onder andere door de vergaderingen online te houden) of terughoudend te zijn met de aanwezigheid van ouders/verzorgers en andere externen op school.

¹ De besmettingscijfers onder onderwijspersoneel zijn gedurende de hele pandemie lager geweest dan het landelijk gemiddelde. De vaccinatiegraad is hoog onder docenten, ook steeds meer leerlingen in het voortgezet onderwijs laten zich vaccineren. Het is belangrijk dat leerkrachten en docenten die zich zorgen maken met het schoolbestuur hierover in gesprek blijven.

Het is niet de bedoeling dat scholen vanwege aanvullende maatregelen overstappen op online onderwijs of bijvoorbeeld de helft van de week les gaan geven.

Welke voorwaarden gelden bij het invoeren van aanvullende maatregelen?

Zoals staat beschreven in de servicedocumenten voor funderend onderwijs, mag een schoolbestuur andere maatregelen invoeren. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden.

- De aanvullende maatregel(en) moet(en) passen binnen de besluiten die het kabinet heeft genomen op basis van advisering door het OMT;
- Het schoolbestuur moet de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit ervan kunnen onderbouwen;
- De aanvullende maatregel(en) moet(en) dan worden vastgesteld in het leerlingenstatuut en in de arbeidsvoorwaarden;
- Daarbij moet in elk geval de medezeggenschap betrokken worden. Het is belangrijk dat het schoolbestuur aan de ouders/verzorgers in duidelijke taal uitlegt waarom de school tot deze maatregel(en) besluit;
- Het schoolbestuur moet ook rekening houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de aanvullende maatregel. Bij het handhaven van een aanvullende verplichting zal de school zorgvuldig de proportionaliteit in acht moeten nemen: het belang van de leerplicht weegt immers ook zwaar. Het is daarom belangrijk dat de school hier een goed gesprek over voert met leerlingen, ouders/verzorgers en personeel.

De aanvullende maatregelen moeten kortom goed onderbouwd zijn, met betrokkenheid van de medezeggenschap, en helder worden gecommuniceerd.

Hoe moeten we omgaan met praktijkgerichte lessen?

Op momenten dat leerlingen onderwijs volgen op een mbo locatie of in een (leer)bedrijf worden zij geacht aan de richtlijnen te voldoen die op die locatie gelden. Betreft het een vo-locatie (ook van een verticale instelling), dan gelden de regels voor het voortgezet onderwijs.

Bepaalde onderwijsactiviteiten, zoals stages, lob-activiteiten, leerwerkplekken en excursies, vinden buiten het schoolgebouw plaats. Ook voor 'hybride' vormen van onderwijs geldt dat deze voor een deel buiten de school worden gevolgd. Hiervoor geldt ook dat leerlingen worden geacht aan de richtlijnen te voldoen die op de betreffende locatie gelden.

Waar kunnen zelftesten worden besteld?

Zelftesten voor leerlingen en medewerkers kunnen worden aangevraagd in de zelftesten-aanvraagmodule [CoTeRo](#). In de [vragenmodule](#) van CoTeRo vind je de meest gestelde vragen.

Kinderen en jongeren raken ook besmet. Is de strategie groepsimmunität opbouwen?

Nee. Het advies blijft gelden dat kinderen met klachten zich laten testen bij de GGD en thuis de uitslag afwachten. Uiteraard blijft iedereen die zelf of een huisgenoot met corona heeft thuis tot ze uit quarantaine mogen.

Wat betekent het algemeen aangescherpte quarantaineregels voor het onderwijs?

Omdat de besmettingen in de hele samenleving weer oplopen, zijn de quarantaineregels aangescherpt: wanneer iemand in huis besmet is, moeten alle huisgenoten, ongeacht de leeftijd, gevaccineerd of ongevaccineerd, in quarantaine. Onderwijspersoneel, kinderen en jongeren worden daarvan niet uitgezonderd. Dat heeft ook gevolgen voor het onderwijs. Het betekent dat er vaker en meer leerlingen, docenten en ander onderwijspersoneel in quarantaine moeten. We weten inmiddels hoe groot de gevolgen van dergelijke coronamaatregelen op de ontwikkeling van leerlingen kunnen zijn. Om die reden is het van belang dat scholen hier rekening mee blijven houden. Zowel door zo goed als mogelijk de verspreiding van het virus tegen te gaan, met bijvoorbeeld de basisregels en het zelftesten. Als ook door bijvoorbeeld het tijdelijk aanbieden van

onderwijs op afstand, en het zo goed mogelijk ondersteunen van leerlingen die niet aan fysiek onderwijs kunnen deelnemen.

Wat wordt er van scholen verwacht als de docent of leerlingen in quarantaine zitten?

Het is van belang dat scholen voorbereid zijn op afwezigheid van docenten en leerlingen in verband met quarantaines of besmettingen op school. Denk hierbij aan communicatie naar ouders/verzorgers en leerlingen; onderwijsaanbod en afstandsonderwijs; en afstemming met bestuur en gemeente.

Scholen worden gevraagd om zoveel mogelijk met personeel, ouders/verzorgers en leerlingen te overleggen over de mogelijkheden om leerlingen in thuisquarantaine, afstandsonderwijs te geven, of een docent die in thuisquarantaine zit afstandsonderwijs te laten geven. De keuze voor afstandsonderwijs is echter nadrukkelijk de professionele keuze van de school. Dit kan dan ook niet door individuele ouders/verzorgers worden afgedwongen. Het spreekt voor zich dat scholen niet aan het onmogelijke worden gehouden.

Scholen worden ook gevraagd om over eventuele sluiting vooraf opnieuw afstemming te zoeken met de kinderopvangorganisaties over de buitenschoolse opvang en eventuele noodopvang.

Vanwege personeelstekorten in de kinderopvangbranche is het belangrijk dat scholen nagaan of afspraken uit het verleden nog gelden of dat deze aangepast moeten worden. Kinderen met een quarantaineadvies blijven thuis en kunnen niet opgevangen worden op school, op de opvang of elders.

Geldt het Coronatoegangsbewijs (CTB) ook als een sportlocatie wordt bezocht in het kader van een schoolactiviteit?

Het gebruik van het CTB is verplicht voor onder meer sportbeoefening op binnensportlocaties. Een leraar die kinderen wegbrengt voor schoolzwemmen of begeleid met de gymles is uitgezonderd van de CTB-plicht gezien dit om het verrichten van beroeps- en bedrijfsmatige werkzaamheden gaat. Voor ouders/verzorgers of vrijwilligers geldt voor het wegbrengen van kinderen (in het kader van de zwemles, sportbeoefening) wel een CTB-plicht bij betreden van de publieke binnenruimte van de sportlocatie. Er is overigens geen publiek meer toegestaan.

Hoe moeten we als school omgaan met open dagen?

Het valt te overwegen om activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven, activiteiten die niet direct gerelateerd zijn aan het geven van onderwijs te annuleren of op een alternatieve manier te organiseren. Maar het is nog toegestaan om een open dag te organiseren, met inachtneming van de basismaatregelen (zoals de 1,5 meter afstand van ouders/verzorgers en andere aanwezigen, ten opzichte van elkaar en ten opzichte van medewerkers in de school). In dat geval mag geen CTB worden gevraagd.

Krijgt onderwijspersoneel voorrang op een boosterprik?

Nee. Het is belangrijk in het tegengaan van besmettingen om de basisregels op te volgen, en dat jongeren en volwassenen die dat nog niet hebben gedaan zich laten vaccineren. De vaccinatiegraad onder docenten is hoog (meer dan 90%), de vaccinatiegraad onder jongeren kan nog wel verder omhoog.

De vaccinaties beschermen nog steeds goed tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname. Uit voorzorg wordt nu een boostervaccinatie ingezet voor mensen van 60 jaar en ouder. Bij ouderen is de bescherming tegen COVID-19 na de eerste twee prikken wat lager dan bij jongere mensen. Met een booster kan de bescherming worden verhoogd. Zo zijn zij beter beschermd en hebben nieuwe virusvarianten ook minder kans zich te ontwikkelen en te verspreiden.

Wat kunnen we als school doen om jongeren te stimuleren zich te laten vaccineren?

Veel jongeren hebben nog steeds vragen over het vaccineren tegen het coronavirus. Het blijft belangrijk dat jongeren hun eigen keuze maken om zich wel of niet te laten vaccineren², op basis van betrouwbare informatie. Een open gesprek over vaccineren kan hen hierbij helpen, het liefst in een vertrouwde omgeving, zoals school. Het Nederlands Instituut voor Biologie (NIBI) heeft lesmateriaal ontwikkeld over de biologie achter het mRNA-vaccin. Het materiaal is gratis te bestellen en geschikt voor onder- en bovenbouw vmbo, havo en vwo. Op Wikiwijs staat veel open lesmateriaal voor verschillende niveaus over corona, infectieziektes en groepsimmunitet. Jongeren kunnen ook op www.coronavaccinatie.nl/jongeren meer informatie vinden over het vaccin.

² Jongeren van 16 en 17 jaar mogen zelf beslissen of ze een coronavaccinatie nemen, bij 12 t/m 15 jaar geldt dat als de jongere na weigering van de ouders de coronavaccinatie blijft willen hij daar ook het recht toe heeft.